LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS
DĖL STATINIO PROJEKTO (JO DALIES) EKSPERTIZĖS RANGOVO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2016 m. gruodžio 22 d. Nr. 03-206
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 24 dalimi ir Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 42 straipsnio 11 ir 12 dalimis, Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisykles (pridedama).

2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas

PATVIRTINTA
Lietuvos banko valdybos
2016 m. gruodžio 22 d.
nutarimu Nr. 03-206

STATINIO PROJEKTO (JO DALIES) EKSPERTIZĖS RANGOVO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) reglamentuojamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties (toliau – draudimo sutartis) sąlygos, draudimo sutarties šalių – draudiko ir draudėjo – ikisutartinės ir sutartinės teisės ir pareigos.

2. Pagrindinio statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas apima ir jo subrangovų civilinę atsakomybę. Draudėjas yra atsakingas už savo subrangovų pareigų vykdymą.

3. Kai statytojas (užsakovas) nesudaro su statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovu paslaugų teikimo sutarties atlikti viso statinio projektuotojo parengto statinio projekto ekspertizę, bet sudaro su skirtingais statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovais paslaugų teikimo sutartis atlikti statinio projektuotojo parengto statinio projekto atskirų dalių ekspertizę, kiekvieno statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo civilinė atsakomybė draudžiama atskirai.

4. Sudarius draudimo sutartį, Taisyklėse nurodytos draudimo sutarties sąlygos tampa draudimo sutarties dalimi. Šalys draudimo sutartimi negali pakeisti imperatyvių teisės aktų reikalavimų.

II SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. **Besąlyginė išskaita** – suma, kuria draudikas įvykus draudžiamajam įvykiui sumažina draudimo išmoką.

6. **Draudėjas** – statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas, kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.

7. Draudikas – draudimo sutartį su draudėju sudariusi draudimo įmonė, teisės aktų nustatyta tvarka turinti teisę vykdyti statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo veiklą.

8. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka draudikui už draudimo apsaugą.

9. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kuria draudžiami draudėjo turtiniai interesai.

10. **Kontrolė** – įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketo, suteikiančio jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau kaip 20 procentų balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime, tiesioginis ir (ar) netiesioginis valdymas, taip pat teisė skirti (išrinkti) ar atšaukti administracijos vadovą, daugiau negu pusę valdybos arba stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų), faktiškai lemti susijusio asmens priimamus sprendimus (dėl didesnės negu kitų asmenų akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) dalies valdymo, sudarytų sutarčių ar kitų aplinkybių).

11. **Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas** – Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintys Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytą teisę atlikti statinio projekto (jo dalies) ekspertizę.

12. **Trečiasis asmuo** – asmuo, kurio draudėjas nenurodo draudimo sutartyje, bet kuris Taisyklėse nurodytomis sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką. Taisyklėse vartojama sąvoka „trečiasis asmuo“ apima ir statytoją (užsakovą). Trečiuoju asmeniu laikomas:

12.1. asmuo, kurio turtui padaryta žala dėl netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės. Žala turtui nustatoma įstatymų nustatyta tvarka;

12.2. asmuo, kurio sveikatai padaryta žala dėl netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės ir (ar) kuris pagal įstatymus turi teisę į žalos už asmens gyvybės atėmimą atlyginimą, kai asmens gyvybė buvo atimta dėl netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės.

13. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, nustatytas Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – Civilinis kodeksas), Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.

III SKYRIUS
DRAUDIMO OBJEKTAS

14. Draudimo objektas yra draudėjo turtiniai interesai, susiję su draudėjo civiline atsakomybe už žalą, padarytą tretiesiems asmenims, kuri atsirado draudimo sutarties galiojimo metu ir šalių nustatytu laikotarpiu, kuris negali būti trumpesnis už Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą garantinį terminą, dėl draudimo sutarties galiojimo metu netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projekto (jo dalies) ekspertizę, arba dėl netinkamai atliktų statinių projektų (jų dalių) ekspertizių, kai ekspertizės rangovų darbai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir statinio projekto (jo dalies) ekspertizės darbų rangos sutartys buvo pasirašytos po statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo atliktų darbų mastą per metus.

15. Draudimo objektas nėra susijęs su draudėjo civiline atsakomybe už statinio projekto (jo dalies) ekspertizės atlikimo metu padarytą žalą jo paties ar jo darbuotojų turtui ir (ar) sveikatai, gyvybei ir už žalą jo ar jo darbuotojų šeimos narių turtui. Draudimo objektas nėra susijęs su draudėjo civiline atsakomybe už bet kokią kitą jo veiklą, nesusijusią su statinio projekto (jo dalies) ekspertizės ranga.

IV SKYRIUS
DRAUDŽIAMASIS ĮVYKIS

16. Draudžiamasis įvykis yra draudimo sutarties galiojimo metu ir per tokį terminą, kuris nustatytas Taisyklių 14 punkte, reikalavimo draudėjui arba draudikui atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą dėl netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės pateikimas. Vienu draudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, įvykęs dėl tos pačios priežasties, nepaisant to, kad dėl šio įvykio gali būti pareikšti kelių trečiųjų asmenų reikalavimai. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai draudėjui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti nuostolius. Reikalavimo pateikimas pripažįstamas draudžiamuoju, jeigu atitinka visas šias sąlygas:

16.1. pateiktas kaip rašytinė pretenzija arba ieškinys;

16.2. pareikštas draudimo sutarties galiojimo metu arba per šalių nustatytą laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis už nurodytą Taisyklių 14 punkte;

16.3. pareikštas dėl žalos, kuri padaryta draudimo sutarties galiojimo metu arba per šalių nustatytą laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis už nurodytą Taisyklių 14 punkte, dėl netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės;

16.4. pateiktas dėl draudimo sutarties galiojimo metu netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projekto (jo dalies) ekspertizę, arba reikalavimas, pateiktas dėl netinkamai atliktų statinių projektų (jų dalių) ekspertizių, kai ekspertizės

rangovų darbai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir statinio projekto (jo dalies) ekspertizės darbų rangos sutartys buvo pasirašytos po statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta atsižvelgus į statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo atliktų darbų mastą per metus;

16.5. pateiktas dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio statinio projekto (jo dalies) ekspertizės;

16.6. draudėjas pagal įstatymus atsako už padarytą žalą.

17. Jei trečiajam asmeniui žala, kuri padaryta dėl netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės, padidėjo, kai trečiasis asmuo pareiškė draudėjui Taisyklių 16 punkte nustatytus kriterijus atitinkantį reikalavimą, vėlesnis reikalavimo atlyginti padidėjusią žalą, net jei jis pareikštas pasibaigus terminui, kuris nustatytas Taisyklių 16 punkte, pateikimas yra draudžiamasis įvykis.

V SKYRIUS
NEDRAUDŽIAMASIS ĮVYKIS

18. Nedraudžiamasis įvykis yra reikalavimo atlyginti šią žalą (nuostolius) pateikimas:

18.1. neturtinę, jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;

18.2. dėl draudėjo ar kitų asmenų prievolių įvykdymo užtikrinimo pagal sutartį ar įstatymą;

18.3. dėl draudėjo ir (ar) trečiųjų asmenų veiksmų siekiant neteisėtai gauti draudimo išmoką;

18.4. dėl kitos draudėjo veiklos, nesusijusios su Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo veikla;

18.5. atsiradusią iš veiklos, kai draudėjas veikia kaip statybos rangovas, subrangovas, statinio projektuotojas, statinio statybos techninis prižiūrėtojas, gamintojas ar tiekėjas, nesvarbu, ar šia veikla verčiamasi tolygiai su jo statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo veikla, kaip numatyta Taisyklėse, ar ne;

18.6. finansinę, nesusijusią su žalos padarymu turtui, asmens sveikatai, gyvybei ir (ar) neatsirandančią kaip žalos turtui, asmens sveikatai, gyvybei pasekmė;

18.7. dėl praleisto projekto (jo dalies) ekspertizės rangos sutarties įvykdymo termino ir viršytos išlaidų sąmatos;

18.8. finansinę, atsirandančią dėl technologinio įrenginio, kitos technologinės ir (ar) inžinerinės įrangos pajėgumo, našumo, veiksmingumo arba gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) kokybės, kiekio, taip pat dėl negalėjimo naudotis įranga ar įrenginiais ir netekus pelno;

18.9. dėl projekto (jo dalies) ekspertizės trūkumų taisymo;

18.10. dėl sutarties neįvykdymo arba netinkamo įvykdymo, jeigu sutartyje nustatyta draudėjo civilinė atsakomybė viršija Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytą. Sutartyje nustatytai civilinei atsakomybei, viršijančiai Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytą civilinę atsakomybę, draudimo apsauga negalioja;

18.11. padarytą draudėjo tyčine veika, išskyrus socialiai vertingus tyčinius veiksmus (būtinoji gintis, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.);

18.12. kurią draudėjas privalo atlyginti dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga pagal darbuotojų saugą reguliuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus;

18.13. padarytą draudėjui ir (ar) jo subrangovams bei jų darbuotojų turtui ir (ar) sveikatai, gyvybei;

18.14. dėl oro, vandens, žemės užteršimo, išskyrus, kai tai atsitinka dėl staigaus ir netikėto įvykio. Įvykis nėra staigus ir netikėtas, kai įvykio priežastis yra lėtas ar laipsniškas veiksnys arba pasikartojantys įvykiai. Kai teršiama dėl staigaus ir netikėto įvykio, atlyginamos visos užteršimo valymo išlaidos ir tretiesiems asmenims padaryti nuostoliai;

18.15. tiesiogiai ar netiesiogiai padarytą dėl jonizuojančios spinduliuotės ar radioaktyviojo užteršimo arba dėl bet kokio sprogstamo branduolinio mišinio ar komponento radioaktyviųjų, toksinių, sprogstamųjų ir kitų pavojingų savybių poveikio, įskaitant ir žalą (nuostolius), tiesiogiai ar

netiesiogiai sukeltus, susijusius su arba atsiradusius dėl branduolinės reakcijos, branduolinės radiacijos, spinduliuotės ir (arba) radioaktyviosios taršos, nesvarbu, kad kiti veiksniai turėjo įtakos žalos atsiradimui ar reikalavimui;

18.16. susijusią su asbestu arba pusfabrikačiais, gaminiais ar kitomis medžiagomis, turinčiomis savo sudėtyje asbesto, jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;

18.17. tiesiogiai ar netiesiogiai nulemtą arba susijusią su šiais įvykiais, neatsižvelgiant į tai, kad žalai (nuostoliams) atsirasti ar jos (jų) dydžiui galėjo turėti įtakos kitos priežastys ir aplinkybės:

18.17.1. karas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai, karinio pobūdžio veiksmai (nesvarbu, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištas, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtos jėgos panaudojimo mastą;

18.17.2. teroristinis aktas (sukėlęs pavojų daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams panaudojant arba grasinant panaudoti jėgą, pvz., sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyviąsias, biologines ar chemines kenksmingąsias medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir panašiai, siekiant politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, taip pat ir paveikti ar įbauginti Vyriausybę ir (ar) visuomenę ar jos dalį);

18.18. kai reikalavimus dėl žalos turtui reiškia su draudėju susiję asmenys, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Su draudėju susiję asmenys – juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami draudėjo arba kartu su draudėju yra kontroliuojami trečiosios šalies, kaip nustatyta Taisyklių 11 punkte, taip pat draudėjo giminaičiai, šeimos nariai ar asmenys, turintys su juo bendrą ūkį;

18.19. dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo, taip pat nesąžiningos konkurencijos ir (ar) veiksnių, ribojančių konkurenciją;

18.20. dėl informacijos, saugomos magnetinėse laikmenose ar kompiuterio atmintyje, ir dėl materialinių vertybių, draudėjui patikėtų saugoti ar kontroliuoti, pametimo, sunaikinimo ar praradimo, taip pat dėl draudėjui saugoti patikėtų rašytinių ir spausdintinių dokumentų praradimo, jei draudimo sutartyje nenustatoma kitaip.

VI SKYRIUS
DRAUDIMO SUMA IR DRAUDIMO ĮMOKA

19. Draudimo suma nustatoma draudiko ir draudėjo susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime. Minimali draudimo suma, apdraudžiant draudėjo civilinę atsakomybę pagal vieną statinio projekto (jo dalies) ekspertizės sutartį, turi būti ne mažesnė kaip 43 400 Eur (keturiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai eurų) vienam draudžiamajam įvykiui. Minimali draudimo suma draudžiant pagal statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo vykdomos veiklos paslaugų mastą per metus turi būti ne mažesnė kaip 289 600 Eur (du šimtai aštuoniasdešimt devyni tūkstančiai šeši šimtai eurų).

20. Jei draudikas išmoka dalį draudimo išmokos, draudiko prievolė dėl likusios draudimo sumos lieka galioti iki draudimo sutarties ir draudimo apsaugos termino pabaigos, išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje nustatyta, kad lieka galioti draudiko prievolė dėl visos draudimo sumos, neišskaičiuojant iš jos išmokėtų draudimo išmokų.

21. Draudimo įmokos dydį nustato draudikas, atsižvelgdamas į draudimo rizikos laipsnį. Draudimo įmokos dydis nurodomas draudimo liudijime. Sudarius draudimo sutartį draudimo įmokos dydis negali būti vienašališkai keičiamas, išskyrus įstatymuose ir Taisyklėse nustatytus atvejus.

22. Šalių susitarimu draudimo įmoka gali būti vienkartinė arba mokama dalimis. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos dalies (išskyrus pirmąją draudimo įmokos dalį), draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas apie tai privalo raštu pranešti draudėjui ir statytojui (užsakovui), nurodydamas, jog per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs (išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje susitarta dėl draudimo apsaugos sustabdymo).

23. Atsižvelgdami į draudimo rizikos pobūdį, draudikas ir draudėjas savo susitarimu gali nustatyti besąlyginę išskaitą, kuri negali būti didesnė kaip 2 900 Eur ir privalo būti nurodyta draudimo liudijime. Besąlyginė išskaita – suma, kuria draudikas įvykus draudžiamajam įvykiui sumažina draudimo išmoką, jei draudimo išmoka mokama draudėjui. Jeigu draudimo išmoka mokama trečiajam asmeniui, draudikas nesumažina draudimo išmokos besąlygine išskaita, tačiau draudėjas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po to, kai draudikas išmoka draudimo išmoką trečiajam asmeniui, privalo sumokėti draudikui besąlyginę išskaitą. Draudikas privalo nedelsdamas informuoti draudėją apie draudimo išmokos mokėjimo trečiajam asmeniui dieną.

VII SKYRIUS
DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR ĮSIGALIOJIMAS

24. Draudimo sutartis sudaroma raštu. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina draudiko išduodamas statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimas, kuriame privalo būti Civilinio kodekso 6.991 straipsnyje nurodyti rekvizitai, taip pat įrašas „Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimas“ ir nuoroda į Taisykles (pavadinimas, paskelbimo vieta, data ir publikacijos numeris).

25. Draudėjas, ketindamas sudaryti draudimo sutartį, jei draudikas reikalauja, privalo pateikti rašytinį prašymą. Kai draudėjas pateikia rašytinį prašymą sudaryti draudimo sutartį, sudarius draudimo sutartį prašymas tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi. Rašytinio prašymo turinį ir formą nustato draudikas.

26. Sudarydamas draudimo sutartį draudėjas privalo suteikti jam žinomą ir reikšmingą draudimo rizikai įvertinti bei draudimo sutarčiai sudaryti informaciją, kurią draudikas prašo nurodyti rašytiniame prašyme arba dėl kurios papildomai teiraujasi raštu, taip pat draudiko reikalavimu pateikti turimus dokumentus, reikšmingus draudimo rizikai įvertinti ir draudimo sutarčiai sudaryti.

27. Draudikas neturi teisės atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, išskyrus tuos atvejus, kai draudėjas neįvykdo Taisyklių 26 punkte nustatytos pareigos. Draudiko atsisakymas sudaryti draudimo sutartį turi būti rašytinis ir gali būti skundžiamas teismui.

28. Jei draudėjas neįvykdo Taisyklių 26 punkte nustatytos pareigos ir draudikas, tai žinodamas, vis tiek sudaro draudimo sutartį, draudikas negali remtis tuo, kad Taisyklių 26 punkte nustatyta pareiga neįvykdyta.

29. Draudimo sutartis laikoma sudaryta šalims susitarus ir įstatymų nustatyta tvarka išreiškus valią bei draudėjui sumokėjus visą draudimo įmoką arba pirmąją draudimo įmoką (tuo atveju, jei šalys susitarė, kad draudimo įmoka yra mokama dalimis) iki draudimo liudijime nurodyto termino. Draudimo sutartis įsigalioja nuo šalių susitarimu nustatytos datos, kuri turi būti nurodyta draudimo liudijime, jei visa arba pirma draudimo įmoka sumokama iki draudimo liudijime nurodyto termino.

VIII SKYRIUS
DRAUDIMO SUTARTIES TERMINAS

30. Draudimo sutarties terminas turi apimti laikotarpį:

30.1. kai draudimo sutartis sudaroma pagal kiekvieną vykdomą statinio projekto (jo dalies) ekspertizės paslaugų sutartį atskirai: nuo statinio projekto (jo dalies) ekspertizės pradžios iki statinio projekto (jo dalies) ekspertizės pabaigos. Draudimo apsaugos terminas negali būti trumpesnis, nei nustatyta Taisyklių 14 punkte;

30.2. kai draudimo sutartis sudaroma pagal statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo vykdomos veiklos paslaugų mastą per metus: vieni metai. Draudimo apsaugos terminas negali būti trumpesnis, nei nustatyta Taisyklių 14 punkte.

31. Jeigu draudimo sutartis buvo nutraukta ar pasibaigė anksčiau, negu nurodyta draudimo liudijime, draudėjas per 10 darbo dienų privalo sudaryti naują draudimo sutartį.

32. Draudimo sutarties termino pradžia ir pabaiga nurodoma kalendorine data draudimo liudijime.

IX SKYRIUS
DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS

33. Jei draudimo rizika padidėja po draudimo sutarties sudarymo dienos, draudėjas privalo informuoti draudiką apie draudimo rizikos padidėjimą Taisyklių 34 punkte nustatyta tvarka. Galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus draudikas raštu privalo nurodyti draudėjui sudarant draudimo sutartį, o draudėjas privalo raštu patvirtinti, kad su jais susipažino.

34. Draudėjas privalo nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 7 darbo dienas draudikui raštu pranešti apie draudimo rizikos padidėjimą.

35. Padidėjus draudimo rizikai, draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Sudarant draudimo sutartį draudikas raštu privalo nurodyti draudėjui tvarką, kuria vadovaujantis bus skaičiuojama padidinta draudimo įmoka, o draudėjas privalo raštu patvirtinti, kad susipažino su minėta tvarka.

36. Jei draudimo sutarties galiojimo metu paaiškėja, kad draudimo rizika sumažėjo, draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Galimus draudimo rizikos sumažėjimo atvejus draudikas raštu privalo nurodyti draudėjui sudarant draudimo sutartį, o draudėjas raštu privalo patvirtinti, kad su jais susipažino.

X SKYRIUS
DRAUDĖJO PAREIGA PRANEŠTI APIE GALIMĄ DRAUDŽIAMĄJĮ ĮVYKĮ

37. Draudėjas privalo raštu nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 7 darbo dienas, pranešti draudikui apie kiekvieną reikalavimą atlyginti žalą, kuris yra susijęs arba, draudėjo nuomone, gali būti susijęs su statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangos darbais, atliktais draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu. Jeigu draudėjas raštu nepraneša draudikui arba jo atstovui apie galimą draudžiamąjį įvykį per 7 darbo dienas, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo, išskyrus, kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį įvykį draudikas sužinojo laiku, arba kai nepranešimas apie draudžiamąjį įvykį neturėjo įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką.

38. Draudėjas privalo raštu nedelsdamas pranešti draudikui apie visus įvykius ar aplinkybes, kurių pagrindu draudėjui gali būti pareikštas reikalavimas, nurodytas Taisyklių 37 punkte.

XI SKYRIUS
DRAUDĖJO PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

39. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, laikydamasis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai draudėjui duoti. Draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo, jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar jos išvengti.

40. Draudikas privalo Taisyklių XVIII skyriuje nustatyta tvarka atlyginti draudėjui būtinas išlaidas, turėtas vykdant pareigą, nustatytą Taisyklių 39 punkte.

41. Be rašytinio draudiko sutikimo draudėjas neturi teisės iš dalies ar visiškai pripažinti arba tenkinti reikalavimą atlyginti žalą.

42. Jei draudėjui pareiškiamas ieškinys teisme, draudikas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo draudėjo pranešimo apie pareikštą ieškinį dienos turi teisę reikalauti, kad draudėjas įgaliotų draudiko paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams teisme. Draudėjas privalo įgalioti draudiko paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams. Jei draudėjo interesams teisme

atstovauja draudiko paskirti asmenys, draudikas Taisyklių XVIII skyriuje nustatyta tvarka privalo atlyginti draudėjui turėtas ir iš jo priteistas bylinėjimosi išlaidas, taip pat atlyginimo už atstovo pagalbą teisme išlaidas.

43. Jei draudėjas nevykdo Taisyklių 42 punkte nustatytos pareigos, draudikas neprivalo draudėjui atlyginti išlaidų, numatytų Taisyklių 42 punkte.

XII SKYRIUS
ŽALOS DYDŽIO NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO NUOSTATOS

44. Draudimo išmoka gali būti mokama tik nustačius draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir žalos dydį. Teisę kreiptis dėl draudimo išmokos išmokėjimo turi draudėjas ir (ar) trečiasis asmuo.

45. Draudimo išmokos dydį nustato draudikas, atsižvelgdamas į padarytos žalos dydį. Žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į Civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nuostatas, įsiteisėjusį teismo sprendimą ar įsiteisėjusią teismo nutartį patvirtinti taikos sutartį civilinėje byloje pagal trečiojo asmens ieškinį draudėjui dėl žalos atlyginimo, trečiojo asmens ar kitų įstaigų ir įmonių, pagal teisės aktus turinčių teisę nustatyti žalos sveikatai dydį, išvadas.

46. Draudimo sutarties šalys atskiru susitarimu gali nustatyti, kad padarytos žalos dydį nustatys draudimo sutarties šalių paskirti nepriklausomi ekspertai. Šiuo atveju šalių susitarimu būtina nustatyti nepriklausomų ekspertų skyrimo, jų darbo apmokėjimo, atliekamo tyrimo ir išvadų pateikimo tvarką.

47. Draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos ir žalos dydžio, išskyrus atvejus, nurodytus Civilinio kodekso 6.1013 straipsnyje. Jeigu draudimo sumos nepakanka draudimo išmokoms visiems reikalavimo teisę į draudimo išmoką turintiems asmenims išmokėti, draudimo išmoka mokama proporcingai kiekvieno asmens patirtos žalos dydžiui.

48. Išmokėjęs draudimo išmoką, draudikas atgręžtinio reikalavimo teisę į draudėją ir jo subrangovus įgyja tik įstatymuose nustatytais atvejais. Visais kitais atvejais draudikas neįgyja atgręžtinio reikalavimo teisės į draudėją.

XIII SKYRIUS
DRAUDĖJO KREIPIMASIS Į DRAUDIKĄ DĖL DRAUDIMO IŠMOKOS IŠMOKĖJIMO TRETIESIEMS ASMENIMS

49. Kad būtų išmokėta draudimo išmoka, draudėjas privalo pateikti draudikui šiuos dokumentus arba jų kopijas:

49.1. draudėjo užpildytą draudiko nustatytos formos prašymą išmokėti draudimo išmoką;

49.2. dokumentus, paaiškinančius statinio projekto (jo dalies) ekspertizės, dėl kurios atsirado žala, aplinkybes ir pasekmes;

49.3. trečiojo asmens reikalavimą atlyginti žalą, kartu su dokumentais, pateiktais draudėjui.

50. Draudikas draudimo išmoką moka konstatavus draudžiamojo įvykio faktą ir nustačius žalos dydį, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nustatyta, kad mokamos periodinės išmokos, šios sąlygos taikomos pirmai periodinei draudimo išmokai.

51. Draudikas, dėl savo kaltės praleidęs draudimo išmokos mokėjimo terminą, moka draudėjui arba trečiajam asmeniui įstatymuose ar šalių susitarimu nustatytus delspinigius.

52. Jeigu įvykis yra nedraudžiamasis, draudikas privalo atsisakyti mokėti draudimo išmoką per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes. Atsisakydamas mokėti draudimo išmoką ar ją sumažindamas, draudikas privalo pateikti draudėjui ar trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą rašytinį paaiškinimą apie tokio sprendimo priežastis.

53. Jeigu draudimo išmoka neišmokėta, kas 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį dienos draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją, trečiąjį asmenį apie draudžiamojo

įvykio tyrimo eigą, išskyrus atvejus, kai trūksta dokumentų ar informacijos tik iš draudėjo, trečiojo asmens ir draudėjas, trečiasis asmuo jau yra informuotas apie dokumentus ar informaciją, kuriuos šis asmuo privalo pateikti draudžiamojo įvykio tyrimui. Draudėjo ar trečiojo asmens reikalavimu draudikas privalo leisti draudėjo ir (ar) trečiojo asmens paskirtam atstovui stebėtojo teisėmis dalyvauti nustatant žalos dydį.

XIV SKYRIUS
TREČIOJO ASMENS TIESIOGINIO REIKALAVIMO TEISĖ

54. Trečiasis asmuo turi teisę tiesiogiai reikalauti, kad draudikas, sudaręs su draudėju draudimo sutartį, išmokėtų draudimo išmoką. Kad būtų išmokėta draudimo išmoka, trečiasis asmuo privalo pateikti draudikui šiuos dokumentus ar jų kopijas:

54.1. trečiojo asmens reikalavimą išmokėti draudimo išmoką;

54.2. dokumentus, paaiškinančius statinio projekto (jo dalies) ekspertizės, dėl kurios atsirado žala, aplinkybes ir pasekmes.

55. Būtinos sąlygos, kad būtų įgyvendinta tiesioginio reikalavimo teisė, yra draudžiamojo įvykio buvimas, žalos dydžio nustatymas ir aplinkybė, kad draudėjas trečiajam asmeniui nėra atlyginęs žalos arba yra atlyginęs tik jos dalį.

56. Jei trečiasis asmuo pasinaudoja tiesioginio reikalavimo teise į draudiką, draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos, nustatytos Taisyklėse, išlieka.

XV SKYRIUS
DRAUDIMO IŠMOKOS UŽ ŽALĄ SVEIKATAI MOKĖJIMAS

57. Draudimo išmoka už žalą, padarytą trečiojo asmens sveikatai, išmokama vienu kartu. Jei žala trečiojo asmens sveikatai yra tęstinė, draudimo išmoka mokama periodiniais mokėjimais įstatymų nustatyta tvarka.

58. Pasikeitus žalai, padarytai trečiojo asmens sveikatai, draudimo išmoka perskaičiuojama įstatymų nustatyta tvarka.

59. Jei įstatymai suteikia teisę draudėjui atlyginti žalą sveikatai vienkartine pinigų suma, draudikas gali trečiojo asmens pageidavimu išmokėti vienkartinę draudimo išmoką už visą padarytą ar atsiradusią žalą.

XVI SKYRIUS
DRAUDIMO IŠMOKOS UŽ ŽALĄ, SUSIJUSIĄ SU ASMENS GYVYBĖS ATĖMIMU, MOKĖJIMAS

60. Draudimo išmoka už žalą, susijusią su trečiojo asmens gyvybės atėmimu, tretiesiems asmenims išmokama periodiniais mokėjimais įstatymų nustatyta tvarka.

61. Jei įstatymai suteikia teisę draudėjui atlyginti žalą vienkartine pinigų suma, draudikas gali asmens, pagal įstatymus ir Taisykles turinčio teisę į žalos už asmens gyvybės atėmimą atlyginimą, pageidavimu išmokėti vienkartinę draudimo išmoką už visą padarytą ir atsiradusią žalą.

XVII SKYRIUS
DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS DRAUDĖJUI

62. Jei draudėjas yra atlyginęs žalą, draudimo išmoka mokama draudėjui tik tuo atveju, jei draudėjas buvo gavęs draudiko sutikimą atlyginti žalą arba įrodo, kad draudikas nepagrįstai sutikimo nedavė.

63. Jei draudėjas yra atlyginęs dalį žalos, draudimo išmoka mokama draudėjui tik tuo atveju, jei draudėjas buvo gavęs draudiko sutikimą atlyginti žalą arba įrodo, kad draudikas nepagrįstai

nedavė šio sutikimo, ir jei draudikas trečiajam asmeniui yra išmokėjęs draudimo išmoką už neatlygintos žalos dalį.

XVIII SKYRIUS
DRAUDĖJO IŠLAIDŲ ATLYGINIMAS

64. Draudėjo išlaidos, nustatytos Taisyklių 40 ir 42 punktuose, atlyginamos tik išmokėjus draudimo išmoką.

65. Atlyginamos išlaidos, nustatytos Taisyklių 40 ir 42 punktuose, kartu su draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos, išskyrus atvejus, nustatytus Civilinio kodekso 6.1013 straipsnyje.

66. Draudėjo išlaidos, turėtos laikantis draudiko nurodymų, duotų Taisyklių 39 punkte nustatytu atveju, atlyginamos net ir tuo atveju, jei vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis. Draudėjo išlaidos, turėtos siekiant sumažinti žalą ar stengiantis jos išvengti, neatlyginamos, jei vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis.

67. Draudėjo išlaidos, nustatytos Taisyklių 42 punkte, atlyginamos tik tuo atveju, jei draudėjo interesams teisme atstovavo draudiko paskirti asmenys. Šios išlaidos atlyginamos net ir tuo atveju, jei vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis.

XIX SKYRIUS
DVIGUBAS DRAUDIMAS

68. Įvykus draudžiamajam įvykiui ir nustačius, kad dėl tos pačios rizikos draudėjas yra sudaręs draudimo sutartis daugiau nei su viena draudimo įmone, draudimo išmoką kiekviena draudimo įmonė moka proporcingai draudimo sutartyje nurodytai draudimo sumai, tačiau draudiko ir kitų draudimo įmonių išmokamos draudimo išmokos negali viršyti žalos dydžio.

XX SKYRIUS
DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMAS

69. Draudikas įstatymų nustatyta tvarka turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartis kitam ar kitiems draudikams.

70. Jeigu draudėjas nesutinka su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam draudikui, draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį per mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo dienos. Šiuo atveju draudėjui grąžinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

XXI SKYRIUS
DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR PAKEITIMAS

71. Draudimo sutartis nutraukiama ir keičiama teisės aktų nustatyta tvarka.

72. Nutraukus draudimo sutartį, draudėjui grąžinama sumokėta draudimo įmoka, iš kurios draudikas turi teisę išskaičiuoti sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (ne daugiau kaip 15 procentų visos draudimo įmokos) bei draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo dienos suteiktą draudimo apsaugą.

73. Visi Taisyklėse numatyti šalių susitarimai, draudimo sutarties pakeitimai ir papildymai turi būti rašytiniai ir pasirašyti abiejų draudimo sutarties šalių.

XXII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74. Visi draudimo sutarties šalies pranešimai kitai draudimo sutarties šaliai turi būti teikiami raštu. Draudimo sutarties šalis privalo nedelsdama informuoti kitą šalį apie buveinės ar nuolatinės gyvenamosios vietos adreso pasikeitimą.

75. Draudimo sutarties sąlygas, neaptartas Taisyklėse, reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

76. Visi draudėjo, draudiko ir trečiųjų asmenų ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties ar susiję su ja, sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

77. Taisyklės su vėlesniais pakeitimais ir papildymais turi būti paskelbtos draudiko interneto tinklalapyje.

_____